

63

З (140) сакавік

Выдаецца
са студзеня 1993 г.

Збіг 28//

Пасведчанне
аб разгістрацыі
№ 1221 ад
8 лютага 2010 г.

Выходзіць 12 разоў
у год (з ліпеня 2003 г.)

БЕЛАРУСКІ ГІСТОРЫЧНЫ ЧАСОПІС

НАВУКОВЫ, НАВУКОВА-МЕТАДЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ ЧАСОПІС

Заснавальнікі:

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскіе ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне», дзяржаўная навуковая ўстанова «Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Рэдакцыйная калегія:

Галоўны рэдактар Сымон Барыс (рэдактар аддзела), Канстанцін Бандарэнка, Пётр Брыгадзін, Рыгор Васілевіч, Вячаслаў Даніловіч, Валерый Жук, Мікалай Забаўскі, Віктар Іучанкаў, Аляксандар Каваленя, **Максім Гальяровіч** Міхаіл Касцюк, Уладзімір Клюні, Венյамін Космач, Уладзімір Кошалеў, Васіль Кушнер (рэдактар аддзела), Надзея Кушнер (рэдактар аддзела), Уладзімір Ладысеў, Рыгор Лазько, Аляксандар Лакотка, Аляксей Літвін, Анатоль Люты, Вольга Ляўко, Iгар Марзалюк, Наталля Матусевіч (намеснік галоўнага рэдактара), Аляксандар Радзькоў, Аркадзь Русецкі, Аляксандар Смолік, Сяргей Ходзін, Мечыслаў Часноўскі, Алег Яноўскі, Эдмунд Ярмусік.

Рэдакцыйная рада:

Уладзімір Адамушка, Юрый Бохан (старшыня рады), Марыя Бяспалая, Аляксандра Вабішчэвіч, Ала Галубовіч, Надзея Ганушчанка, Уладзімір Гілеп, Аляксандра Груша, Аляксандра Гужалоўскі, Таісія Доўнар, Дзяніс Дук, Ларыса Жэрка, Аляксандра Каханоўскі, Марына Краснова, Іван Крэнь, Аляксандра Кушнірэвіч, Вячаслаў Лазіцкі, Святлана Марозава, Леанід Мартынаў, Ян Мілеўскі, Антон Мірановіч, Сяргей Новікаў, Віталь Скалабан, Алег Слука, Мікалай Сташкевіч, Валерый Талкачоў, Людміла Трыгорлава, Уладзімір Тугай, Віктар Фядосік, Неаніла Цыганок, Анатоль Шаркоў, Захар Шыбека.

ЗМЕСТ

ВАЕННАЯ ГІСТОРЫЯ

Ірына Варанкова	Беларусь у міжнародным руху салідарнасці з Іспанскай рэспублікай (1936—1939 гг.). Да 75-годдзя пачатку ваенных дзеянняў у Іспаніі	3

САЦЫЯЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Уладзімір Лобач	Карчма ў беларускай этнокультурнай традыцыі: сімвалічны статус і рытуальныя функцыі	15

УСЕАГУЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Ірына Жылінская	Вялікабрытанія ў зношній культурнай палітыцы СССР у 1931—1939 гг.	20

ІМЁНЫ ВЯДОМЫЯ И НЕВЯДОМЫЯ

Ірына Шумская	Прадстаўнікі беларускай музычнай культуры на Віленшчыне ў першай палове XX стагоддзя	28

КОЛА ВЕДАЎ		
Надзея Кушнер	Міжнародны жаючы дзень 8 сакавіка: сто гадоў гісторыі	34
ЛІДЗІ ГІСТАРЫЧНАЙ НАВУКІ		
Вячаслаў Даніловіч, Марат Жылінскі, Васіль Кушнер	Чалавек. Настаўнік. Вучоны (Да 65-годдзя з дня нараджэння Аляксандра Аляксандравіча Кавалені)	42
МЕТОДЫКА. ВОПЫТ		
Сяргей Герасімоніч	Падзеяне Рымскай рэспублікі і стварэнне імперыі (V клас)	47
Вера Стасенка	Рэлігія старажытных рымлян (V клас)	52
Міхail Шышкароў	Наўядзёнае жыццё нашых працоўных у IX—XIII стст. (VI клас)	55
Алена Магілевец	Пачатак Вялікай Лічыншай вайны. Абарончая бай на тэрыторыі Беларусі (IX клас)	61
Ганна Прыйгодаўч	Тых дзён не памеркне слава, Віктарына (IX клас)	68
Ірына Стасюк	Асноўныя кірункі сацыяльна-экапамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь (X клас)	71
РЭЦЕНЗІИ		
Аляксанд Доўнар	Грунтоўнае даследаванне па гісторыі сельскай абычынны ў Беларусі	76
	Содережание	79
	Summary	80

У адпаведнасці з загадам
Вышэйшай атэсцатыўнай камісіі
ад 04.07.2005 г. № 101
«Беларускі гістарычны часопіс»
уключаны ў Пералік навуковых выданняў
Рэспублікі Беларусь для апублікавання
вынікаў дысертацыйных даследаваній
па гістарычных, палітычных, педагогічных,
філасофскіх і юрыдычных навуках,
а таксама ў адпаведнасці з загадам
ад 05.10.2005 г. № 143 —
на мастацтвазнаўстве і культуралогії.

Адрес рэдакцыі: 220072, Мінск,
пул. Акадэмічная, 1, пакой 402;
Тэлефон і факс: (017) 284-02-20;
<http://aiv.by>; e-mail: aiv@aiv.by, bhe@aiv.by.
РУП «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне». Падпісаны да друку 09.03.2011 г.
Выход у свет 23.03.2011 г. Афсетны друк.
Фармат 60x84¹/_. Ум. друк. арк. 9,3. Ул.-выд. арк. 11.
Наклад 1 238 асобнікаў. Зак. 0331.
Надрукавана ў друкарні ААТ «Прамдрук». Ліцэнзія № 02330/0494112 ад 11.03.2009 г.
220049, г. Мінск, вул. Чарнахаўская, 3.

Да ведама аўтараў:

За дакладнасць прыведзеных у артыкулах фактаў і цытат адказнасць
имае аўтары. Рэдакцыя можа друкаць матэрыялы ў парадку абмеркавання,
не падзяляючы пункту гледжанні аўтараў. Нашуковыя артыкулы прымаюцца
да разгляду з рэкамендатыўнай кафедры (аддзела) вучбайнай або науковай
установы. Рэцензіянаванне арганізується рэдакцыя. Да разгляду прымаюцца рука-
пісы аб'ёмам не больш як 16 старонак (кегель 14, прац 1,5 інтэрвал) у двух
экзэмплярах (пажадана з дыскетай). Неабходна ў допісах панідамліць: свае
прозвішча, імя і імя па бацьку, кароткія звесткі пра сябе, папіарныя даныя
(абавязковая асабістыя нумар), адрес, тэлефон. Рукапісы не віртаюцца.

УВАГА!

Пераносы некаторых слоў,
а таксама некаторыя
абразчэнні на замежных
мовах зроблены не па
правілах граматыкі,
а з улікам магчымасцей
камп'ютарнай настольной-
выдавецкай сістэмы.

© «Беларускі
гістарычны часопіс», 2011.